

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

N A B O C N I M A T		
Za Ameriko	\$4.00	Za Cleveland po pošti \$5.00
Za Evropo	\$5.50	Poznanačna številka 2c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošljata na "Ameriška Domovina"
6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 8th 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 60 Mon. May 23rd 1921

Italija, Reka in Jugoslavija.

V svobodo samostojne Reške države, kakor je bila stvorjena v sporazumu z rapalsko pogodbo, nikdar noben Jugosloven vrzel ni. Reka ni nič drugega, dasi pod spremenjenim imenom, navadna kraljeva, italijska Reka, ali pa Italija v zmanjšani obliki. Vse drugo je humbug.

Kako smatrajo svobodo Reške države reški državljanji, ki so po rodu Jugosloveni, vidimo iz manifesta, katerega so oni nedavno tega poslali vladu kraljevine Italije v Rimu, in ki se glasi:

"Reška sedanja država je sestavila izborne imenike za ustavotvorno skupščino. Pri sestavljanju te listine so se nača spustila imena pravih Rečanov; izbrisana so imena, ki so bila v prejšnjih listinah zapisana. Ravno tako so nača izpustili vse državljane avstro-ogrsko, ki so pred izbruhom svetovne vojne stanovali na Reki, in ki imajo po postavi tam pravico do volitev.

Državljanji anektiranih teritorijev so v nasprotju najbolj primitivnih načel pravice enakopravnosti in mednarodnega sporazuma izgubili v "svobodni". Reški državni vsako pravico samoodrečevanja in udeležbe pri vladni. Svojevoljno in nepostavno pa so zapisana v volivni imenik imena tujev, ki nikakor nimajo reškega državljanstva niti pravice na Reki. In na podlagi takega imenika naj se vršijo volitve za ustavotvorno skupščino, ki naj da novi državi trajno podlago! Če bi se volitve izvedle — v kar kako dvojimo — tedaj Reška država ne bi imela sposobnosti za življene, niti ne bi mogle take države pripoznati zavezniki. Kaj pa porečejo k takim volivnim manevrom — največje reške politične stranke kot so avtonomna, demokratska, jugoslovanska, socialistični in anektiranih teritorijev? Te stranke, ki tvorijo veliko večino reškega prebivalstva ne bi mogle nikdar priznati konstituante niti obveznosti italijskih držav, ali napram drugim državam, ki se poslužujejo reškega pristanišča. Odkar je bila sprejeta rapalska pogodba, glasom katere se je ustvarila neodvisna reška država, je tudi predvsem potrebno, da pride do prijateljskih odnosa med Italijo in Jugoslavijo, da se sestavi začasna reška vlada, kjer bi morale biti zastopane vse reške politične stranke v enakem razmerju, to je, aneksjonistična, zanesljivi, ljudska stranka, republikanci, demokratska stranka, itd. nadalje autonomno-demokratska, jugoslovanska, mednarodna socialistična stranka, itd. Šele taka začasna vlada, kjer bi bile zastopane vse stranke, torej ves narod, ki prebiva na Reki, bi bila odgovorna in pripravljena sestaviti volivne imenike. Kajti taka vlada bi poslovala na podlagi najstrožje nepristanosti, in država bi se lahko konstituirala po principih mednarodne postave, kar bi bilo zopet na drugem mestu pravi izraz narodne volje. Nikakor ni namen reških jugoslovenskih državljanov, du s tem manifestom zahtevamo intervencijo italijske viade, in da z intervencijo pripomoremo do pravilne vlade na Reki, pač pa želimo, da se italijska vlada desinteresira na notranjih vprašanjih Reke, da odpozove svoje karabinarje, da pusti beguncem prehod skozi okupirano ozemlje, da se povrnejo v Reko, nakar se bodejo državljanji Reški sami pobrigati za pravo vlado.

Stranke, ki bi sodelovali pri vladni, bi morale dati jamesto za vzdrževanje notranjega miru in osebne varnosti vseh prebivalcev. Nepravilna reška vlada, ko bi videla, da zanje ne stoji več karabinarji, bi odstopila, nakar bi zavladal red. Prepričani smo, da s tem našim manifestom izvršujemo dolžnost napram naši domovini, kajti gre se za to, da se odstrani neizrecno trpljenje reškega naroda, in če vlada sprejme našo skromno misel, tedaj se pobratita dva naroda (italijanski in jugoslovanski), ki imata toliko interesa in potrebu za iskreno in trajno prijateljstvo.

Enak proglaš je bil naslovilen zaveznikom in jugoslovanski vladu v Belgradu.

KAJ VI VESTE?

Slavni ameriški iznajditev na polju elektrike, Thomas A. Edison, je pripravil celo vrsto vprašanj, katero stavi onim, ki prosijo pri njem za službo v uradih njegovega ogromnega podjetja. Način, kako odgovorijo prisilci na ta vprašanja, odločuje, ali dobi dotični službo ali ne. Ker so vprašanja zanimiva in splošno poučna, jih prinašamo na tem mestu, ker vsakdo se lahko kaj nauči iz njih:

Kdo je znajdel, kako se vulkanizira gumi?

Charles Goodyear.

Kdo je znajdel tiskarstvo?

Johannes Guttenberg.

Kdo je znajdel moderne stroje za izdelavo papirja?

Roberts, neki Francoz.

Kdo je bil najslavnnejši izdelovalec gosil?

Stradivarius.

Kdo je pisal roman "Don Quixote"?

Cervantes.

Kdo je pisal roman "Les Misérables"?

Victor Hugo.

Kdo je spisal opero "Il Trovatore"?

Verdi.

Kdo je dobil priimek "oce ameriških žeževnic"?

James J. Hill.

Kdo je bil Pizarro?

Španski vojskovedja, ki je odkril Peru.

Kdo je bil Simon Bolívar?

Državnik in general republike Venezuela.

Kdo je bil Solon?

Modrijan in postavodajalec v Atenah na Grškem.

Kdo je bil John Hancock?

Predsednik prvega kolonialnega kongresa v Ameriki in ki je prvi podpisal izjavo neodvisnosti Zjednjenih držav.

Kdo je bil Hannibal?

Vojskovedja Kartaginec.

Kdo je Paul Revere?

Patriot iz Bostonia, znan po svojem hitrem jahanju po deželi, ko je vzpostavil svoje državljane na vstajo za svobodo.

Kdo je bila Kleopatra in kako je umrla?

Kleopatra je bila egipčanka,

ska kraljica, zadnja rodovina Ptolomejcev. Umrla je na ta način, da si je dala prinesi med eveticami v košarici dva gada, katerih pik jo je umoril. Kdo je odkril Pacifični ocean?

Balboa.

Kje je Labrador?

Na severo-vzhodnem koncu Britanske Amerike.

Kje je Helena?

Helena je glavno mesto države Montana.

Kaj je Tallahassee?

Glavno mesto Floride.

Kje je Kodanj ali Copen-

hagen?

Glavno mesto Danske.

Kje je Mandžurija?

Severovzhodni del Kitajske, sedaj pod japonskim protektoratom.

Kaj je glavno mesto Penn-

sylvanije?

Harrisburg.

Kje se nahaja Magdalena

zaliv?

V dolnji Californiji.

Katera gora je najvišja na svetu?

Mt. Everest, Indija, ki meri 28.020 čevljev.

Kateri je najdaljša reka na svetu?

Missouri-Mississippi.

Kaj je največja globočina oceana, kar so jih kdaj zmerili?

32.756 čevljev.

Kje je bil Napoleon rojen?

V Ajaccio, Korzika.

Kje je bil Lincoln rojen in kdaj?

V Hodgenville, Ky., 12. februar 1809.

Kateri les je znan kot najtrš?

Ebenovina ali takozvani "lignum vitae".

Kakšen les rabijo za ročaje sekir?

Bukov.

Kateri dežele mejijo na Francijo?

Belgia, Nemčija, Švica, Italija, Španška.

Kje imajo največji daljnogled na svetu?

Na Mt. Wilson, blizu Pasadena, Calif.

S kako hitrostjo potuje svetloba?

186.333 milj na sekundo.

Katera substanca je vselej združena z radijem?

Helium.

Kako daleč je solnce od zemlje?

Največja razdalja je 93.100.000 milj.

Kako daleč je po najbližji železnični med New Yorkom in San Francisco?

3180 milj.

Kako daleč je med Anglijo in Ameriko po navadni preko oceanski poti?

3540 milj.

Iz katere dežele prihaja največ zamaškov v Ameriko?

Iz Španke.

Odkod importirajo Zjed. države fige?

Iz Azijske Turčije.

Kje imajo največ platine?

V Republiki Colombia in v Rusiji.

Kje se pridela v Ameriki največ živega srebra?

V Californiji.

Kje se pridela največ volne na svetu?

V Avstraliji.

V kateri državi Zjed. držav je največ bakra?

V Arizoni.

Kje se izdelava največ pralnih strojev?

V Chicagi.

Če je Rhode Island najmanjša država v Ameriki, katera pride za njo in katera je tretja?

Delaware je druga in Con-

necticut tretja.

SVEŽI ZRAK — SOVRAZNIK JETIKE.

Ste-li kdaj premislili, da je

zrak nekaj, brez česar ne

mogram živeti? Lahko živimo brez hrane ali vode neko

liko dni ali celo tednov, ali

brez zraka bi umrli v par tre-

notkih.

Z vdihovanjem svežega

zraka donašamo v pljuča ki-

sil za svojo kri.

Ko izdihiujemo, izganjamо iz telesa ne-

snago v pljučih in kri.

To delo telesa imenujemo "vdihovanje" in "izdihanje".

Mnog let se je domnevalo, da

slab zrak nastaja vsled preve-

like količine ogljikovega dvo-

kisa, ki ga pljuča izdihiujejo.

To teorio so zavrgli in neki zdravnik pravi o slabem zraku naslednje:

Pokvarjen zrak je večinoma pripaočati visoki temperaturi, visoki vlažnosti in pomajkljivemu gibaju zraka. V gorkem, vlažnem in

ljenja.

Trebo, da sodelujemo pri trgovini, bode tam sedaj zopet isti red in osebe, kakor ste jih bili vajeni prej. G. Bernardič bode stalno tam, jaz bode mo pa dnevno, kadar ne bom zaposlen s pogrebi. To pa se niti vse. Z Bernardičem bodeva uredila ves sistem. Glavno je, da bodo cene odgovarjale besedam, katere sem tu napisal. Prodajalna je povečana in ena največjih in najlepših v naseljini. Blaga je toliko in tako različne vrste, da ni nobenega vzroka, da odjemalec ne bi dobil kar potrebuje. Postrežba pa je bila tudi zadnja leta točna in slovenska, torej še cene. Ako so naše cene višje kot drugod nikar ne hodite in našo trgovino, kajti bilo bi nespametno denar tja metati. Ako pa imamo nižje cene ali vsaj take kot drugod, potem pa sme lo trdim, da nas upoštivate vsaj toliko kot mi vas upoštavamo. Pri tem pa bodite pazljivi in dajte se prepričati, predno drugje kupite. Ne boste lahko vni in se varati, misleč, da tisto, kar vidite napisano, da je rayno tako kot se obeta. Mi smo vaši lastni rojaki, ki vas poznamo in spoznamo, ki smo vam hvaljeni, in ki še pričakujemo, da pridete zopet k nam, zato se lahko na nas vsak čas zanesete. Nam ni toliko koliko naj prodamo in zaslužimo. Ako bi to hoteli, bi istega že zdavnaj dovolj imeli. Mi smo med vami, da živimo in vi živite z nami. Nas veseli, da vi kupujete pri nas, ker se tako čutimo bolj domače.

Torej izjavljam, da bo trgovina na mojo odgovornost poslovala kot sem obljudil. Prosim pa vsakterega, da se v vsakem slučaju nezadovoljnosti obrne naravnost do mena, ker sem odgovoren za vsak nered ali nepravilnost v trgovini za pohištvo. Storiti hočem to, da boste imeli zopet pravo zaupanje kot prej. Vsakemu hočem biti hvaljen, pa tudi vsakega hočem narediti hvaljenega, ki bo kupil v naši prodajalni. To storim zato, ker sem dolzan storiti in ljudje to pričakujejo. Čast onim, ki se točno ravnajo po izreku: svoj k s v o j i m , in radi skupne koristi delajmo to vsi. Mi storimo kot trgovci radi vse v vašo zadovoljnost, pa storite tudi vi svojo. Ne bojmo se nikdar naravnost povedati kaj je vzrok, da nas nekateri zamejute. Povejte nam vse, kar mislite zoper nas. Mogoče nimamo blaga kakor želite, morda smo pregrabi, prestrankarski, ali kaj drugače? Mi bodemo radi z vami debatirali in tako prišli do zaključka, da eden-družega potrebujemo, in da nas ob času potrebe nihče drugi poznal ne bo kot naš rojak, pa mardič Šmo tujuč nosili vse naše želje ves čas našega živ-

DOBER KONJ je napravljen po nizki cen. 730 E. 15th St. (80)

Severova zdravila v zdravljaju
zdravje v družinah.

O.S. Prince 245 Bell Randolph 6355-W

Jos. Vovk

1123 Addison Rd.
Najlepši avtomobil za poroke. Cene nižje kot drugod. Se vam priporočam. (Mo.Fri)

ALI VESTE?

da dobite sedaj pri meni' jako fine in lepe spomladanske suknice, bele oblike za sv. Obhajilo, volnene, svilene in pisane gingham oblike, slarnike, rokavice, nogavice in vso drugo opravo za dekle, po posebno znižanih cenah.

BENO B. LEUSTIG
6424 St. Clair ave. (mo. tri my 25.)

KOSE! KOSE! KOSE!

Imam v zalogi prave starokrajeke, importirane "SENSENWERK-KRENHOF" KOSE z rinkami in ključi, dolge 25-27-29-31-33 inčev; cena eni kosi je \$2.75, set ali več skupaj po \$2.50, klepacno orodje po \$1.50, BERGAMO brusilne kamne in motike po dobri tekom enega meseca, za blago garantiram, ako kdo ni zadovoljen, povrnem denar. Plačite na:

ALOIS SKULJ,
323 Epelon Place,
Brooklyn, N. Y. (m)

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Telefoni v mestu Main 2063
Central 1890

JOHN L. MIHELICH

PRVI SLOVENSKI ODVETNIK

Glavni urad: 902 Engineers Bldg.
Uradne ure v podružnicah:
Zjutraj od 8-9.
Zvečer od 8-9.

Stanovanje: 1200 Addison Road.

Telefon v podružnici:
O. S. Princeton 355 R

Podružnica: 6127 St. Clair Ave.

Cen dan se obrnite
na glavni urad.

FARMER

Na prodaj
J. ZULICH
CLEVELAND, OHIOHomestead Sheet Metal
& Roofing Co.

A. J. SMIECHEWICZ, poslodajca.

Postavljamo nove furnese. Točno popravljamo novih furnese. Pokrivamo strehe, popravljamo žlebove ter strehe.

Točno delo po najnižjih cenah.

1845 BROADWAY.

R. M. S. P.**Europo**Vsake 14 dni z "O" paradi.
NEW YORK — HAMBURGSPOTOMA SE OGLASE V
Cherbourg in Southampton

ORBITA — Maj 21. — Julij 2.

OPROPSA — junija 4. — Julij 18.

ORDINA — junija 18. — Julij 30.

1, 2, in 3 razred

Krasne kabine za potnike 3. raz.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.

SANDERSON & SON, Agents.

26 Broadway New York

ali vsak zastopnik parobrodnih linij

**Naznanilo
preselitev.**

Dr. Zupnik se preseli z zdravniškim uradom na 6127 St. Clair Ave. na 6121 St. Clair Ave. na vogal 62. ceste, nad novo slovensko banko, glejte vhod na 62. cesti Glejte na napis

DR. ŽUPNIK

Ako hocete zanesljive zdravniške usluge, obiščite dr. Zupnika, ki se osobno zanimal za vsakoga bolnika. Dr. Zupnik prakticira že sedem let v tej okolici.

Uradne ure: od 8.30 zjutraj do 8.30 zvečer.

Ot nečeljih od 8.30-12.

Nujni slučaji vsek čas.

Pohištvo Crest 709 L.

W. K. DRUG COMPANY.EDINA SLOV. LEKARNA
v Clevelandu

Najboljša zdravila, točna postrežba.

St. Clair Ave. & Addison Rd.

JOHN KOMIN,
lekarnar (x)

*****

!! Slovenski plumberji !!MILAVEC & BUNOWITZ
CO.

1043 E. 61st St.

Izvršujemo vse plumberske dela, napevajo kopališč, sinkov, stranč in drugo, napeljavo kanalov (sewer work). Vse delo je prvorstno in cene so jasne zmerne. (x)

NAPRODAJ

imam več hiš, za eno ali več družin, kakoršo si izberete, lote in poseva, na lahka odpeljala ali gotovina. Hiše so v Nottinghamski naseljni, kjer nidi v mestnega rotora in vedno dober svež zrak. Pridite k meni, da vam pokazam hiše in gotovo se vam bodo dopade.

RUDOLPH PERDAN,

stop 125 Shore Line, trgovina na vogalu. (x)

FORD AVTOMOBIL se poceni prodaja. Za pet oseb. 15803 Waterloo Rd. Collinwood. (80)

NA STOTINE ROJAKOM sem že pomagal do svojega doma, da lepe prijazne hiše. Kdor je kupil hišo z mojim posredovanjem, se še ne kaže, vsak je bil poseten postrezen. Ravno zdaj je najbolj težko kupiti hišo za vredno ceno, zato mora biti vsak dobro previden, kdor zdaj kupuje. Jaz imam vedno mnogo hiš, vsakovrstnih, za eno, dve ali več družin naprodaj. Oglejte se pri meni in prihramlji si boste denar.

A. F. LUCIC, Real Estate,

1174 Addison Rd. (x)

*****

O.S. Prince 245 Bell Randolph 6355-W

Jos. Vovk

1123 Addison Rd.
Najlepši avtomobil za poroke. Cene nižje kot drugod. Se vam priporočam. (Mo.Fri)

*****

ALI VESTE?

da dobite sedaj pri meni' jako fine in lepe spomladanske suknice, bele oblike za sv. Obhajilo, volnene, svilene in pisane gingham oblike, slarnike, rokavice, nogavice in vso drugo opravo za dekle, po posebno znižanih cenah.

BENO B. LEUSTIG

6424 St. Clair ave. (mo. tri my 25.)

*****

KOSE! KOSE! KOSE!

Imam v zalogi prave starokrajeke, importirane "SENSENWERK-KRENHOF" KOSE z rinkami in ključi, dolge 25-27-29-31-33 inčev; cena eni kosi je \$2.75, set ali več skupaj po \$2.50, klepacno orodje po \$1.50, BERGAMO brusilne kamne in motike po dobri tekom enega meseca, za blago garantiram, ako kdo ni zadovoljen, povrnem denar. Plačite na:

ALOIS SKULJ,

323 Epelon Place,

Brooklyn, N. Y. (m)

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

*****

Telefon v mestu Main 2063
Central 1890

JOHN L. MIHELICH

PRVI SLOVENSKI ODVETNIK

Glavni urad: 902 Engineers Bldg.

Uradne ure v podružnicah:

Zjutraj od 8-9.

Zvečer od 8-9.

Stanovanje: 1200 Addison Road.

*****

Telefon v podružnici:
O. S. Princeton 355 R

Podružnica: 6127 St. Clair Ave.

Cen dan se obrnite
na glavni urad.

*****

FARMER

Na prodaj
J. ZULICH
CLEVELAND, OHIO

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

